

POSTANOWIENIE

Dnia 23 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z odwołania E. C.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 23 października 2014 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 8 października 2013 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od Skarbu Państwa - kasa Sądu Apelacyjnego w (...) na rzecz radcy prawnego M. W. T. 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy z urzędu, podwyższoną o stawkę podatku od towarów i usług.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 8 października 2013 r. Sąd Apelacyjny w (...) w sprawie z odwołania E. C. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B. o emeryturę, oddalił apelację wnioskodawcy i zasądził wynagrodzenie pełnomocnikowi z urzędu.

Odwołujący się zaskarżył powyższy wyrok skargą kasacyjną w części, w zakresie w jakim jego apelacja została oddalona. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania odwołujący się wskazał na potrzebę wykładni przepisów

budzących poważne wątpliwości. Potrzeba wykładni dotyczy zdaniem ubezpieczonego § 2 ust. 1 i 2 w związku z § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43) w związku z art. 32 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz w związku z art. 6 k.c. i wyjaśnienia, czy w przypadku zaistnienia sprzeczności w dokumentacji wewnętrznej zgromadzonej przez zakład pracy zatrudniający odwołującego się oraz w sytuacji, gdy powołani w sprawie świadkowie zeznali, że odwołujący się faktycznie wykonywał pracę w szczególnych warunkach, jakie dowody winne być przez Sąd rozpoznający sprawę wzięte pod uwagę jako szczególnie zasługujące na danie im wiary. Ponadto, zdaniem odwołującego się, wyjaśnienia wymaga, jaką rolę pełnią w sprawie powołani świadkowie, gdzie zachodzi wewnętrzna sprzeczność w dokumentacji i czy w takiej sytuacji sąd rozpoznający sprawę winien dociekać, z jakich przyczyn owa sprzeczność w dokumentacji wystąpiła i czy miała znaczenie dla kształtu ostatecznego rozstrzygnięcia. W ocenie skarżącego skarga jest również oczywiście uzasadniona z uwagi na obrazę przepisów prawa materialnego oraz szeregu wskazanych w skardze przepisów postępowania (tj. art. 232 zd. 2 k.p.c., art. 278 § 1 k.p.c., art. 227 k.p.c., art. 382 k.p.c. w związku z art. 381 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c., jak również naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. i art. 378 § 1 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c. oraz art. 382 k.p.c. oraz art. 235 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c.), tych ostatnich przez nieprzeprowadzenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego sądowego z zakresu BHP na okoliczność kompletnej oceny materiału dowodowego, przez dokonanie oceny zebranego materiału dowodowego z przekroczeniem granic swobodnej oceny, bez dokładnego i wszechstronnego rozważenia dokumentacji zgromadzonej w toku postępowania, jak również nieuwzględnienie treści oświadczeń składanych przez odwołującego się i wskazanych świadków oraz zaniechanie rozważenia na nowo całego materiału dowodowego w sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania.

Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał, że jako sąd kasacyjny nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, a skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia. Wniesiona w sprawie skarga nie wykazała znaczenia jej rozstrzygnięcia dla realizacji tej publicznoprawnej funkcji skargi kasacyjnej, względnie potrzeby ujednolicenia orzecznictwa sądów powszechnych i rozwoju jurysprudencji.

Powołanie się w skardze kasacyjnej na potrzebę wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania przez autora skargi, że na podstawie tych samych przepisów prawnych w różnych sprawach tego samego rodzaju podejmowane są rozbieżne rozstrzygnięcia sądowe, które nie znajdują przekonującego uzasadnienia w różnicach wynikających z ustaleń sądu dotyczących okoliczności faktycznych lub prawnych w tych sprawach. Konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub rozbieżności, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a nadto przedstawienie przez skarżącego własnej propozycji interpretacyjnej (postanowienia Sądu Najwyższego z 30 stycznia 2003 r., I PZ 124/02, LEX nr 1130960; z 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Skarżący nie uzasadnia, dlaczego jego wątpliwości są poważne, ani nie wykazuje istniejących w orzecznictwie rozbieżności. Zauważyć należy, że podniesiona potrzeba wykładni ma charakter pozorny. W istocie rzeczy skarżący kwestionuje ustalenie faktyczne w sprawie. Celem realizowanym w wyniku rozpoznania skargi kasacyjnej jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni przepisów prawa oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencji i prawa pozytywnego, a nie korekta orzeczeń wydawanych przez sądy powszechne (postanowienia Sądu Najwyższego: z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147; z 8 lipca 2014 r., I UK 60/14, niepublikowane).

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się również na art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przekonanie Sądu Najwyższego oceniającego na etapie przedsądu o zasadności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga przytoczenia stosownych argumentów, uwzględniających specyfikę tej podstawy warunkującej pozytywne rozpoznanie wniosku podmiotu wnoszącego skargę kasacyjną. Pojęcie „oczywistości” mieści się w sferze obiektywnej i łączy się z powinnością wykazania, że podniesione zarzuty naruszenia wskazanych przepisów są zasadne *prima facie*, bez dokonywania głębszej analizy tekstu tych przepisów i bez doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z 24 kwietnia 2007 r., I CSK 100/07, niepubl.; z dnia 30 czerwca 2007 r., II CSK 184/07, Lex 560541). Nawet w przypadku uwzględnienia uzasadnienia podstaw skargi nie można uznać, że jest ona oczywiście uzasadniona w zaprezentowanym rozumieniu. Istotne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Z uzasadnienia skargi kasacyjnej nie wynika oczywista zasadność w przedstawionym powyżej znaczeniu. Sąd Najwyższy nie widzi sprzeczności z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, ani oczywiście błędnej, widocznej na pierwszy rzut oka wykładni lub widocznego w taki sposób niewłaściwego zastosowania prawa, a tylko w takiej sytuacji wskazana przesłanka uzasadnia przyjęcie skargi. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi sprowadza się bowiem do podważania oceny dowodów dokonanej przez Sąd drugiej instancji. Wywody skarżącego stanowią w istocie polemikę z oceną dowodów i wynikającymi z niej ustaleniami faktycznymi, co, zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c., uchyla się spod kontroli kasacyjnej. Zauważyć jednak można, że dokonując oceny zebranego materiału dowodowego Sąd Apelacyjny oceniał jego całokształt, nie tylko dokumenty znajdujące się w aktach osobowych, lecz także zeznania świadków. Nieprawdziwe jest więc twierdzenie, że Sąd odwoławczy oparł się wyłącznie na świadectwie pracy.

Niezależnie od tego można także wskazać, że łączenie przesłanki oczywistej zasadności skargi z występowaniem w sprawie potrzeby wykładni przepisów, budzi poważne zastrzeżenia. W dotychczasowym orzecznictwie Sąd Najwyższy zwracał już uwagę, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów) generalnie wyklucza możliwość oczywistej zasadności skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z 26 listopada 2013 r., I UK 291/13, LEX nr 1430990).

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy w postępowaniu kasacyjnym orzeczono na podstawie § 15 i § 16 w związku z § 2 ust. 3 i § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013 r., poz. 490).